

ДОКЛАД

**НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ
ПРОФЕСИИ „УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“
НА ОКС „БАКАЛАВЪР“ И „МАГИСТЪР“ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ
7.4. ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛОВДИВ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии **“УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“ на ОКС „Бакалавър” и „Магистър”** от професионално направление 7.4. Обществено здраве в **Медицински университет гр.Пловдив.**

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 и чл. 88а, ал. 5, т.2 от Закона за висшето образование, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за програмна акредитация на специалности от регулираните професии.

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА.....	2
	1. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИ ОТ ПРЕДХОДНА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ.....	3
II.	КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИАЛНАТА СИСТЕМА	3
1	Образователна дейност на висшето училище (Сфера на дейност 1)	3
2	Научноизследователска дейност на висшето училище (Сфера на дейност 2)	6
3	Управление на образователния процес (Сфера на дейност 3)	7
4	Конкурентноспособност на висшето училище (адаптивност към средата) (Сфера на дейност 4)	8

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 18 /09.07.2015 г.
2	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС, както следва:	Протокол № 13/19.05.2016 г.
3	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	09-10 юни 2016 г.
4	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПКЗС	Протокол №23/5.07.2016 г.
5	Обсъждане и приемане доклада на ПК за изпращане до ВУ за становище	Протокол №24/12.07.2016 г.
6	След изтичане на срока по чл. 35, ал. 2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада в АС	

ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ

Професионалното направление 7.4. Обществено здраве във ФОЗ на МУ-Пловдив има програмна акредитация (Протокол на ПК № 21/31.07.2009 г.) за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ за срок 6 години с оценка много добра. При акредитацията са направени 5 препоръки към обучението в професионалното направление, които се отнасят за специалността „Управление на здравните грижи“, която в този период не е включена в списъка на специалностите от регулираните професии.

Препоръка 1: В квалификационната характеристика за „ОКС“ „бакалавър“ по специалност „Управление на здравните грижи“ да се включат компетенции относно получаваната педагогическа квалификация.

Препоръка 2: Да се подобри възрастовата характеристика на хабилитираните преподаватели за ОКС „бакалавър“ и „магистър“.

Препоръка 3: Да се проучва редовно мнението на студентите и от магистърските програми за качеството на провеждане на учебния процес.

Препоръка 4: Да се подобри системата за проследяване реализацията на завършилите студенти.

Препоръка 5: Да се коригира чл. 7 от Правилника за приложение на Системата за натрупване и трансфер на кредити във ФОЗ към МУ – Пловдив съгласно Наредбата за натрупване и трансфер на кредити.

Всички препоръки са изпълнени.

II. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИАЛНАТА СИСТЕМА

1. Образователна дейност (Сфера на дейност 1)

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението на критериите на Сфера на дейност 1.

Критерий 1.1. Обучение на студентите се провежда според изискванията за ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ и съгласно образователната мисия, цели и задачи на висшето училище

Обучение по специалността от регулираните професии „Управление на здравните грижи“ (УЗГ) във Факултета по обществено здраве в МУ-Пловдив се провежда съгласно образователната мисия, цели и задачи на висшето училище и съобразно националните приоритети и европейските тенденции в областта на общественото здраве. Осъществява се на ОКС „бакалавър“ и „магистър“. Формите за обучение (редовна и задочна), както и тези за повишаване на квалификацията са съобразени със съвременните научни постижения и обществените потребности.

В МУ-Пловдив има стандарти за разработване на учебната документация, заложен в Системата за оценяване и поддържане качеството (СОПК).

Учебната документация включва *квалификационна характеристика, учебни планове, учебни програми и ежегоден график на учебния процес за ОКС „бакалавър“ и „магистър“.*

Квалификационните характеристики за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ съответстват на заложените в ЕДИ компетенции за специалността с професионална квалификация – Ръководител на здравните грижи и Преподавател по практика. Актуализирани са през 2010 г. (Протокол на АС от 30.06.2014 г.)

Учебните планове осигуряват приемственост на учебните дисциплини и надграждане по учебни години и семестри. Актуализирани са през 2015 г. (Протокол на АС от 28.04.2015 г.). В учебните планове са включени задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини в съответствие със ЗВО и ЕДИ в съотношение 24:4:2 за ОКС „бакалавър” и съотношение 19:4:2 в ОКС „магистър”.

Общият хорариум от задължителните учебни дисциплини за ОКС „бакалавър“ надхвърля с 135 часа хорариума по ЕДИ. Увеличението се дължи на увеличен хорариум на трите задължителни по ЕДИ учебни дисциплини – право (трудово и административно) и здравно законодателство (с 15 часа); Хигиена и екология (с 30 часа); Социална медицина (с 10 часа) и въведени от ВУ нови задължителни учебни дисциплини – Лекарствена политика и здравни системи (с 20 часа); Здравна политика и здравни системи (с 15 часа); Здравни проекти (с 30 часа).

ЕГ и ПКЗС считат, че не е необходимо увеличението на хорариума на трите задължителни по ЕДИ учебни дисциплини, тъй като те не са от групата на профилиращите дисциплини и хорариума им по ЕДИ е достатъчен да осигури нужната професионална подготовка. Въведени от ВУ нови задължителни учебни дисциплини са подходящи за факултативни учебни дисциплини.

Учебните програми са разработени и се прилагат в съответствие с приетите базисни компетенции от Асоциацията на висшите училища по общественото здраве в Европейския регион (ASPHER). Изработени са от водещи преподаватели в съответното научно направление и са актуализирани през 2015 година. Значителна част от преподавателите са преминали обучение и поддържат контакти с европейски университети.

Периодично се анализира и обновява действащата учебна документация, като се взема предвид студентското мнение, мнението на потребителите и съвместимостта и с документацията от европейското пространство за висше образование.

Критерий 1.2 Обучението на студентите се осъществява от преподавателски състав с необходимия профил и квалификация.

Академичният състав, включен в преподаването е, както следва:

- За ОКС „бакалавър“, редовна и задочна форма на обучение участват **28** преподаватели (14 хабилитирани и 14 нехабилитирани). Всички лекционни курсове се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД. Средната възраст на хабилитираните преподаватели на ОТД е 51 години.

- За ОКС „магистър“ след „бакалавър“ по същата специалност, задочна форма на обучение участват **19** преподаватели (11 хабилитирани и 8 нехабилитирани). Всички лекционни курсове се водят от хабилитирани преподаватели на ОТД. Средната възраст на хабилитираните преподаватели на ОТД е 56 години.

- За ОКС „магистър“ след „бакалавър“ по друга специалност, задочна форма на обучение, участват **28** преподаватели (14 хабилитирани и 14 нехабилитирани). Всички лекционни курсове с хабилитирани преподаватели на ОТД. Средната възраст на хабилитираните на ОТД е 55 години.

Критерий 1.3. За обучение на студентите е създадена, поддържа се и се развива материално-техническа и информационна база, специализирана за обучението по специалност от регулираните професии.

Катедрата по управление на здравните грижи, която отговаря за организиране и провеждане на обучението по специалността, разполага с много добре оборудвани 2 лекционни зали с 46 работни места и 2 зали за практически занятия с 32 работни места. Създадени са условия за провеждането съвременен учебен процес.

Предоставена е възможност за ползване на 2 лекционни и 31 семинарни зали и 36 научните лаборатории на Факултета по общественото здраве и на новия Университетски аудиторен комплекс, оборудван с най-съвременни учебно-технически средства.

Студентите от специалността могат да ползват общо 100 компютъра, с обща площ на компютърните зали 282 м².

Студентите и преподавателите специалността използват Библиотечно-информационен център (БИЦ) на Университета, които включва централна и 4 филиални библиотеки с 270 места за потребители, от които 75 оборудвани с компютри. Осигурен е безплатен достъп до Интернет, както и възможност за отдалечено ползване на абонираните електронни ресурси.

Библиотеката на МУ-Пловдив е спечелила номинацията за „Най-добра университетска библиотека” за 2014 г. в международен конкурс „Наука и образование” в Оксфорд, Великобритания. Библиотеката разполага със следните автоматизирани база данни: SpringerLink, MEDLINE with Full Text, Access Medicine. В рамките на осигурения от МОН национален абонамент са достъпни още 4 дигитални платформи с научно съдържание: ScienceDirect, SCOPUS, Web of Science, InCites.

Библиотеката разполага с около 171221 библиотечни единици и периодични издания. Специфичният за специалността „УЗГ” фонд на библиотеката е 1201 библиотечни единици или 9,73%.

Критерий 1.4. Обучението на студентите отговаря и се придържа към съвременните методи на преподаване и оценяване на постиженията им.

В Университета е изградена система за повишаване педагого-методическите умения на преподавателите.

Обучението на студентите по специалността се придържа към съвременните методи за обучение и контрол на постиженията им..

Периодично се проучва мнението на студентите относно учебното съдържание, методите на обучение и цялостната организация на учебния процес. Резултатите от провежданите анкетни проучвания се огласяват и обсъждат. Предприемат се коригиращи действия.

Не е реализирана мобилност на студенти от специалността „УЗГ” у нас и в чужбина

Критерий 1.5. Полагат се специални грижи за високото качество на обучението по профилиращите дисциплини.

По всички профилиращи дисциплини за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ са осигурени преподаватели на ОТД, хабилитирани в съответното научно направление.

Профилиращите дисциплини са осигурени със собствени учебници и ръководства, от автори на ОТД, както следва: за ОКС „бакалавър“ 4 от 5 дисциплини; за ОКС „магистър“ след „бакалавър“ 4 от 4; за ОКС „магистър“ след друга ОКС 4 от 5 дисциплини.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера на дейност 1

- Обучението по специалността от регулираните професии „Управление на здравните грижи“ е в съответствие с мисията, целите и задачите на ВУ за подготовка на висококвалифицирани и конкурентно способни специалисти.
- Образователната дейност се организира по учебна документация, която редовно се актуализира в съответствие с пазарното търсене, мнението на студентите и развитието на науката в тази област. Учебните планове за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ отговарят на ЕДИ за специалността „Управление на здравните грижи“. Задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини са с оптимално съотношение и подходящи за специалността.
- Обучението се извършва от академичен състав с висока професионална квалификация. Хабилитираните преподаватели на ОТД осигуряват всички лекционни курсове по задължителните учебни дисциплини. Голяма част от учебния процес (90%) е осигурен със собствени учебници и учебни помагала.
- За студентите и преподавателите е осигурена необходимата аудиторна и лабораторна площ, както и достатъчно работни места и компютри.
- Не е реализирана мобилност на студенти у нас и в чужбина.

2. Научноизследователска дейност (Сфера на дейност 2)

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението на критериите на Сфера на дейност 2.

Критерий 2.1.А. В специалността се организира, поддържа и развива изследователска дейност на преподавателския състав

МУ – Пловдив има Стратегия за развитие на НИД в Университета за периода 2012-2020 година, одобрена на 5.04. 2012 г. на Академичния съвет.

В МУ-Пловдив има Университетски Център „Проекти“, който осигурява методична, административна, информационна и консултантска помощ, на структурите на Университета при участие с научни проекти в различни конкурси.

Преподавателите от ФОЗ са участвали в 10 международни/Европейски проекти; 1 с национално финансиране; 20 вътреуниверситетски проекти.

Показани са висока научна активност на преподавателите от специалността и качество на научните им публикации за периода 2010 – 2015 г.:

- Монографии и учебници – **51** (1,82 на един преподавател);
- Публикации в пълен текст в български списания – **195** (6,96 на един преподавател);
- Публикации в пълен текст в български сборници – **103** (3,67 на един преподавател);
- Публикации в пълен текст в чужди издания списания, сборници в чужбина – **145** (5,10 на един преподавател);
- Участия в научни прояви в чужбина – **90** (3,21 на един преподавател);
- Участия в научни форуми у нас – **101** (3,60 на един преподавател).

Създадени са условия за разпространение на научните резултати чрез рецензираното и реферирано издание на МУ–Пловдив “Folia medica”.

МУ– Пловдив и преподаватели от ФОЗ участват ежегодно в инициативата „Нощ на учените“. Реализирани са различни инициативи, като: Фонд „Научно наследство на МУ – Пловдив“, който към м. март 2015г. включва над 2200 заглавия, в т. ч. дисертационни трудове и монографии; ежегодни „Дни на медицинската наука в МУ – Пловдив“ и издавания сборник с доклади „Наука и младост“.

Критерий 2.2.А. В регулираната специалност се организира, поддържа и развива научноизследователска дейност на студенти

Студентите и докторантите от специалността са участвали активно в научната дейност чрез публикации и участия в научни форуми у нас и в чужбина.

Създадено е Младежко научно дружество (МНД) „Асклепий“ за студенти и млади учени при МУ – Пловдив с идеална цел. Дружеството организира самостоятелно или в сътрудничество с други организации конгреси, конференции, симпозиуми и други форуми, третиращи проблемите на съвременната наука.

За разглеждания период 5 докторанти са включени в 4 различни научноизследователски проекта.

Критерий 2.3.А. Високо качество на публикациите на студентите и преподавателите

Осигурено е високо качество на публикациите на студенти, докторанти и преподаватели. Всички отпечатани статии в университетското списание “Folia Medica” се рецензират от двама рецензенти. За да публикуват в университетското списание “Folia Medica” авторите попълват уверение, че научните материали не са предложени за публикуване в друго списание и не са били публикувани преди това в писмен или електронен вид. Авторските права върху публикуваните в списанието научни материали се предоставят изцяло и завинаги на издателя на “Folia Medica” (МУ – Пловдив).

Има предоставени конкретни данни за 221 публикации на докторанти и 12 публикации на студенти.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера на дейност 2

- В специалността от регулираните професии УЗГ се поддържа и развива научноизследователска дейност на преподаватели.
- Научната продукция на преподавателите и докторантите е много добра.
- Създадени са условия за разпространение на резултатите от научните проучвания.
- Делът на публикационната активност на студентите е относително малък.

3. Управление на образователния процес (Сфера на дейност 3)

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението на критериите на Сфера на дейност 3.

Критерий 3.1. Има изградена организация за управление на качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност

Управлението на качеството на обучението в МУ-Пловдив е съобразено с действащите в страната закони и нормативни актове. Ръководството на Университета има цялостна стратегия относно качеството на обучението.

Действащата в МУ – Пловдив Система за оценяване и поддържане на качеството на обучение е изградена на принципите на Международната организация по стандартизация (ISO) и изискванията на БДС (ISO) 9001 : 2008.

В Университета работи Университетска комисия по качеството на обучение (УКК) и Отдел „Управление и контрол на качеството на обучението” към Ректората. Системата функционира на три нива: университетско, факултетско и катедрено.

Въведени са длъжностите Зам. - ректор по качеството и акредитацията и Зам. -декан по качеството и акредитацията. На катедрено ниво има администратори по качеството.

Регулярно се провеждат анкетни проучвания сред студенти и преподаватели засягащи всички аспекти на образователния процес. Прилагат се коригиращи действия.

Критерий 3.2. Има изградена организация за проследяване на реализацията на завършилите обучението студенти

За акредитационния период по специалността от регулираните професии „Управление на здравните грижи” са дипломирани общо **806** студенти, от които **379** бакалаври и **427** магистри.

Периодично се извършват проучвания на реализацията на дипломираните студенти. Провеждат се анкетни проучвания с дипломантите бакалаври и магистри. За осъществяване на обратна връзка със завършилите студенти е създадена он-лайн анкетна карта.

Провеждат се анкетни проучвания за реализацията на дипломираните и с ръководителите на лечебните и здравни заведения. Поддържа се постоянна връзка с регионалните здравни инспекции и с ръководствата на лечебните заведения от региона и страната.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера на дейност 3

- Има много добре функционираща система за управление на качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност.
- Регулярно се провеждат вътрешно-катедрени одити, както и анкетни проучвания със студенти, дипломирани и работодатели.
- Периодично се извършват проучвания на реализацията на дипломираните бакалаври и магистри от специалността.

4. КОНКУРЕНТНОСПОСОБНОСТ НА ОБУЧЕНИЕТО В СПЕЦИАЛНОСТТА (СФЕРА НА ДЕЙНОСТ 4)

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението на критериите на Сфера на дейност 4.

Критерий 4.1. Новаторски практики в обучението

Новаторска практика е създадения във ФОЗ Център за дистанционно обучение по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Обособени и оборудвани са функционални сектори – кабинет за работата на експертите и екипа за управление, техническо оборудване, зала за провеждане на обучения с 10 индивидуални работни места и сектор за разработка на курсове за електронно обучение.

Преподавателите прилагат интердисциплинарен подход, като отчитат всички аспекти на обучението по УЗГ. Те използват традиционни и съвременни методи като ситуационен метод и др. В задължителната и препоръчителната литература, която се предлага за всяка учебна програма са включени значителен брой литературни източници, като преобладаваща част от тях са издадени след 2010 година.

В обучението на студентите е застъпено широко мултимедийно представяне на учебното съдържание. На сайта за дистанционно обучение е осигурен достъп до разработени материали по 56 учебни дисциплини от преподаватели от ФОЗ.

Критерий 4.2. Познаване на конкурентната среда на обучението в специалността от регулираните професии.

МУ-Пловдив поддържа контакти и сътрудническо с факултети от други университети. Преподавателите имат съвместни учебници с колеги от МУ – София. МУ - Пловдив познава конкурентната среда за специалността от регулираните професии „Управление на здравните грижи”. Обучение по тази специалност се провежда в МУ-София, МУ-Варна МУ-Плевен и Медицинския факултет на Тракийския университет.

ФОЗ провежда проучвания с ръководители от 26 здравни заведения в Южна България с цел установяване на осигуреността с управленски кадри и анализира тенденциите в пазара на труда и необходимостта от ръководни кадри със специалност УЗГ. ФОЗ поддържа контакти с водещи работодатели от Южна България от лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ.

Критерий 4.3. Национални и международни позиции и възможности

ФОЗ е член на ASPHER (Асоциация на училищата по общественото здраве в Европейския регион) и на ENM (Европейски сестрински модул).

ФОЗ има установено трайно сътрудничество с Националното училище по общественото здраве в Атина и организирани 2 съвместни конференции (в Гърция и България). Има сключени нови договори за обмен по програма Еразъм със сродни структури във Франция, Италия, Литва, Холандия, Турция и др.

Преподаватели от ФОЗ членуват в редица международни и европейски професионални организации (IEA, ISE, European Public Health Association (EUPHA), EGPRN, AGP/FMSEE, EURACT, EPIRARE (European Platform for Rare Disease Registries), RARE-Bestpractices – a platform for sharing best practices for the management of rare diseases, ESCMID (European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases), International Conference for Rare Diseases and Orphan drugs Society (ICORD), Central and Eastern European Genetic Network (CEEEN), International Rare Diseases Research Consortium (IRDiRC), Балканската асоциация по история на медицината и медицинска етика - *BAHPM*, АПСС /Асоциация на професорите от славянските страни/, Балканска асоциация по история и философия на медицината /БАИФМ/ и др.

Специалисти от САЩ, Великобритания, Япония, Турция и др. са били гост-лектори по покана на ФОЗ на МУ –Пловдив.

Преподаватели от ФОЗ са участвали и продължават участието си в над 25 европейски и национални проекта. Отчита се ръст на публикациите в чуждестранни издания. Значително са се повишили участията на престижни научни форуми в чужбина.

ФОЗ на МУ – Пловдив има сключени двустранни споразумения с 87 университета за обмен на студенти и преподаватели от държави на ЕС и Турция. Двустранни споразумения и мобилност на преподаватели и студенти по програма Еразъм във ФОЗ има за следните държави: Белгия, Франция, Италия, Холандия, Република Чехия, Естония, Гърция, Литва, Латвия, Полша, Португалия, Словения, Испания и Турция.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера на дейност 4

- В учебния процес по специалността се прилагат традиционни и съвременни методи на обучение, адекватни на обществените потребности.
 - Системно се изучава конкурентната среда, както и възможностите за реализация на студентите.
 - Установени са и се поддържат контакти с работодатели в професионалната област.
 - ФОЗ на МУ – Пловдив поддържа контакти с водещи учебни заведения от страната и чужбина.
-

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Борис Богов, дм /